

DOBRE PRAKTYKI DLA MŁODZIEŻY

Zachęcamy do zapoznania się z dobrymi praktykami dot. dobrostanu młodzieży. Każda ze wskazanych praktyk dot. innego środowiska pracy z młodzieżą oraz różnorodnych sytuacji, co wzbogaca profilaktykę zdrowia psychicznego młodzieży.

KRAJ WDRAŻANIA: Hiszpania

TYTUŁ: „Aleje Przyjaźni Ukraińsko-Hiszpańskiej jako narzędzie integracji i wsparcia ukraińskiej młodzieży w Hiszpanii”

1. PROBLEM

Od początku pełnoskalowej wojny w Ukrainie wiele ukraińskich dzieci i młodych ludzi zostało zmuszonych do opuszczenia swoich domów i przystosowania się do życia w nowych krajach. Przymusowa migracja wiąże się z głębokim stresem emocjonalnym, izolacją społeczną oraz ciągłą niepewnością co do przyszłości. Młodzi ludzie często znajdują się w stanie zawieszenia – odcięci od swojej ojczyzny, a jednocześnie jeszcze nie w pełni zintegrowani z nowym środowiskiem społecznym i kulturowym. Dla wielu młodych Ukraińców mieszkających w Hiszpanii problemy integracyjne wykraczają poza kwestie

języka i edukacji. Znacznie większym wyzwaniem jest przystosowanie się pod względem emocjonalnym, odbudowanie relacji społecznych, zachowanie własnej tożsamości kulturowej oraz stopniowe odzyskiwanie poczucia bezpieczeństwa w codziennym życiu.

Większość programów wsparcia koncentruje się przede wszystkim na podstawowej pomocy humanitarnej lub formalnych procedurach. Znacznie mniej uwagi poświęca się jednak budowaniu więzi emocjonalnych i aktywnemu uczestnictwu w życiu społeczności. Młodzi ludzie potrzebują nie tylko wsparcia, ale także możliwości aktywnego angażowania się w życie miejsc, w których mieszkają. Jednocześnie lokalne projekty środowiskowe stwarzają młodzieży przyjazną przestrzeń, w której mogą łatwo nawiązywać przyjaźnie, otwarcie mówić o swoich uczuciach oraz stopniowo zacząć czuć się jak u siebie w nowym otoczeniu. Kiedy mieszkańcy i nowo przybyłe osoby wspólnie uczestniczą w symbolicznych działaniach na rzecz dobra publicznego, naturalnie sprzyja to wzajemnemu zrozumieniu i zmniejsza dystans społeczny.

2. CEL

Głównym celem tej praktyki jest wspieranie dobrostanu emocjonalnego, odporności psychicznej oraz integracji społecznej przesiedlonej młodzieży ukraińskiej w Hiszpanii. Poprzez symboliczne i praktyczne działania na rzecz środowiska inicjatywa ma na celu:

- stworzenie żywego symbolu „zapuszczania nowych korzeni” w Hiszpanii przy jednoczesnym pełnym zachowaniu własnej tożsamości kulturowej;
- promowanie wolontariatu i zaangażowania obywatelskiego wśród młodych ludzi, pomagając im aktywnie uczestniczyć w życiu lokalnych społeczności oraz współtworzyć ich rozwój;
- wzmacnianie dialogu międzykulturowego i wzajemnego wsparcia pomiędzy młodzieżą ukraińską, ich hiszpańskimi rówieśnikami oraz władzami samorządowymi.

3. GRUPA DOCELOWA

Praktyka skierowana jest przede wszystkim do młodzieży ukraińskiej w wieku 12–25 lat mieszkającej w Hiszpanii, w szczególności do:

- osób, które zostały zmuszone do opuszczenia swoich domów i bezpośrednio doświadczyły skutków wojny;

- o osób zmagających się z izolacją społeczną, trudnościami adaptacyjnymi lub stresem związanym z migracją;
- o młodych ludzi chcących angażować się w wolontariat, lokalne działania ekologiczne oraz życie społeczności lokalnej.

W działania zaangażowani są również:

- o hiszpańska młodzież lokalna;
- o rodziny z dziećmi;
- o wolontariusze;
- o przedstawiciele samorządów i lokalnych instytucji;
- o ukraińskie i hiszpańskie organizacje społeczne.

Łączenie w ten sposób różnych pokoleń i kultur w naturalny sposób wzmacnia więzi społeczne oraz sprzyja bliższej współpracy pomiędzy zróżnicowanymi grupami społecznymi.

4. OPIS DZIAŁANIA

Jednym z najcenniejszych aspektów inicjatywy „Aleje Przyjaźni Ukraińsko-Hiszpańskiej” jest jej wkład w poprawę dobrostanu psychicznego oraz integracji społecznej młodych ludzi dotkniętych przymusowym przesiedleniem i doświadczeniami związanymi z wojną.

Projekt tworzy bezpieczne i wspierające przestrzenie, w których młodzież ukraińska i hiszpańska może się spotykać, współpracować oraz budować wartościowe relacje poprzez wspólne działania.

Dzięki pracy na rzecz wspólnego celu uczestnicy rozwijają zaufanie, wzajemne zrozumienie oraz poczucie przynależności – czynniki mające kluczowe znaczenie dla zachowania dobrego zdrowia psychicznego.

Inicjatywa pomaga ograniczać poczucie samotności, niepewności i izolacji społecznej, których doświadcza wielu młodych ludzi po przybyciu do nowego kraju.

Poprzez regularne kontakty z lokalnymi rówieśnikami uczestnicy wzmacniają swoją pewność siebie, rozwijają umiejętności komunikacyjne oraz budują pozytywne poczucie własnej tożsamości w nowej społeczności.

Międzykulturowy wymiar projektu sprzyja rozwijaniu empatii, tolerancji i szacunku dla różnorodności. Młodzi ludzie poznają różne kultury, tradycje i

doświadczenia życiowe, jednocześnie odkrywając wspólne wartości oraz podobne aspiracje. Doświadczenia te przyczyniają się do rozwoju kompetencji międzykulturowych oraz tworzenia trwałych międzynarodowych przyjaźni.

Trwały charakter Alei Przyjaźni tworzy również symbol solidarności, pokoju i współpracy między społecznościami. Dla wielu uczestników posadzone drzewa są symbolem nadziei, odporności i osobistego rozwoju, natomiast wspólna troska o aleje sprzyja długoterminowemu zaangażowaniu, poczuciu odpowiedzialności oraz budowaniu emocjonalnej więzi z lokalnym środowiskiem i społecznością.

W rezultacie inicjatywa wspiera dobrostan emocjonalny, wzmacnia spójność społeczną, promuje międzynarodowe porozumienie oraz przyczynia się do budowania bardziej otwartego, integracyjnego i zintegrowanego społeczeństwa.

5. INNOWACYJNOŚĆ

Zamiast ograniczać młodzież do udziału w lekcjach językowych lub spotkaniach integracyjnych prowadzonych w salach, angażujemy ją w praktyczne projekty społeczne realizowane na świeżym powietrzu. Takie podejście pozwala bezpośrednio odpowiadać na psychologiczne skutki przesiedlenia poprzez wspólną, konkretną pracę i współdziałanie.

Podczas gdy tradycyjne projekty często zapewniają jedynie tymczasową ulgę emocjonalną, ta praktyka pozostawia trwały i widoczny ślad w krajobrazie miasta. Staranny dobór drzew, które mogą dobrze rosnąć i rozwijać się w hiszpańskich warunkach, stanowi silny symbol budowania odporności psychicznej i poczucia stabilizacji.

Zamiast jedynie rozmawiać o integracji, młodzi ludzie dosłownie „zakorzeniają” ją w ziemi. Dzięki temu zyskują natychmiastowe i długotrwałe poczucie celu, sprawczości oraz więzi z nowym miejscem zamieszkania i otaczającą ich społecznością.

6. REZULTATY

Inicjatywa ta przyniosła wyraźne i pozytywne zmiany w zakresie dobrostanu społecznego i emocjonalnego młodych uczestników, a także w zauważalny

sposób wzmocniła więzi pomiędzy społecznościami ukraińską i hiszpańską.

Sami uczestnicy podkreślali, że wreszcie poczuli się akceptowani i bezpieczni oraz że udało im się zbudować prawdziwą emocjonalną więź z miejscowościami, w których obecnie mieszkają. Dla wielu z nich udział w inicjatywie okazał się niezwykle wartościowym doświadczeniem, które pomogło im poczuć się zauważonymi, docenionymi i rzeczywiście zaangażowanymi w życie lokalnej społeczności podczas trudnego procesu adaptacji.

Działania realizowane w ramach projektu zachęciły młodych Ukraińców do większego udziału w wolontariacie, inicjatywach społecznych oraz wydarzeniach międzykulturowych. Wspólne sadzenie drzew stworzyło naturalne warunki do nawiązywania przyjaźni, swobodnych rozmów i autentycznej współpracy pomiędzy młodzieżą ukraińską i hiszpańską, skutecznie ograniczając zjawisko izolacji społecznej.

Obecnie Aleje Przyjaźni pełnią funkcję wspólnych przestrzeni publicznych dla obu społeczności – miejsc silnie związanych ze wspólną pamięcią, wdzięcznością oraz codziennym współistnieniem.

Jednocześnie projekt zwiększył świadomość młodzieży w zakresie odpowiedzialności za środowisko naturalne, pracy zespołowej oraz znaczenia wspólnego działania na rzecz pozytywnych zmian.

Aleje Przyjaźni, które na stałe wpisały się w krajobraz wielu gmin i miejscowości, nadal pełnią rolę trwałych symboli jedności, wdzięczności oraz międzykulturowych więzi łączących nasze społeczności.

7. WPŁYW

W dłuższej perspektywie inicjatywa ta nadal przynosi znaczące korzyści w zakresie integracji społecznej oraz codziennego dobrostanu młodzieży ukraińskiej mieszkającej w Hiszpanii, pomagając jej budować odnowione poczucie przynależności i współodpowiedzialności, długoterminowe dobrostan emocjonalny oraz silniejsze więzi społeczne poprzez następujące bezpośrednie efekty:

- ograniczenie izolacji społecznej wśród młodzieży przesiedlonej;
- zwiększenie poczucia przynależności i więzi ze społecznością lokalną;
- poprawa dobrostanu emocjonalnego i odporności psychicznej;
- wzmocnienie poczucia własnej wartości i pewności siebie;

- rozwój dialogu międzykulturowego oraz wzajemnego zrozumienia;
- tworzenie długoterminowych międzynarodowych przyjaźni;
- promowanie włączenia społecznego oraz aktywnego obywatelstwa;
- wzmacnianie solidarności pomiędzy społecznościami ukraińską i hiszpańską;
- rozwój empatii, tolerancji i szacunku dla różnorodności kulturowej;
- tworzenie bezpiecznych przestrzeni społecznych wspierających zdrowie psychiczne młodzieży.

8. MOŻLIWOŚĆ ZASTOSOWANIA DOBREJ PRAKTYKI W RÓŻNYCH KONTEKSTACH KULTUROWYCH I SPOŁECZNYCH

Praktyka ta jest wysoce elastyczna i może być z łatwością wdrażana w innych krajach lub kontekstach społecznych w celu wsparcia młodzieży migranckiej, uchodźczej lub należącej do grup wrażliwych.

Model ten może być z powodzeniem realizowany przez:

- samorządy lokalne;
- organizacje pozarządowe (NGO);
- szkoły;
- organizacje młodzieżowe;
- centra społecznościowe;
- stowarzyszenia międzykulturowe.

Inicjatywa nie wymaga kosztownych zasobów ani skomplikowanej infrastruktury. Jej powodzenie opiera się przede wszystkim na aktywnym udziale społeczności, symbolicznym wspólnym działaniu w przestrzeni publicznej, ścisłej współpracy z władzami lokalnymi oraz zapewnieniu bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do spotkań.

Koncepcja „zapuszczania nowych korzeni” ma uniwersalny charakter i trafia do ludzi z różnych środowisk. Każda organizacja pozarządowa lub młodzieżowa na świecie może wykorzystać to podejście do wsparcia osób przesiedlonych, uchodźców lub mniejszości etnicznych, niezależnie od kraju czy tła kulturowego.

9. ŹRÓDŁO:

1. Ayuntamiento de l'Alfàs del Pi (2024). „*El jardín Escultórico Klein Schreuder de l'Alfàs acogerá el acto institucional del Día de Europa.*” Official Web Portal of the Municipality of L'Alfàs del Pi.
[El jardín Escultórico Klein Schreuder – Día de Europa](#)
2. Amigos de Ucrania (2024). *Video Documentation: “El día de Europa plantamos la Alameda de la Amistad Hispano-Ucraniana en la ciudad de Albir.”* Official Instagram Reels Media.
[Instagram Reel – Alameda de la Amistad](#)
3. Amigos de Ucrania (2024). *Event Coverage: “Día de Europa y la plantación colectiva de árboles con la juventud.”* Official Instagram Media Post.
[Instagram Post – Plantación colectiva de árboles](#)
4. Amigos de Ucrania (2023). *Community Report: “Ukrainian-Spanish Friendship Square in Albir! Thank you for your support!”* Official Instagram Publication.
[Instagram Post – Friendship Square Albir](#)
5. Amigos de Ucrania Alicante (2023). *Photo Album & Press Release: “Inauguración de la Alameda de la Amistad Ucraniano-Española en el municipio de Teulada.”* Official Facebook Community Platform.
[Facebook Album – Alameda de la Amistad](#)